

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučėnka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowski
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

BIOMARKERIAI SU AMŽIUMI SUSIJUSIOS KLAUSOS PRARADIMO NUSTATYMU

Autorius. Laura VAIČIŪTĖ, V kursas.

Vadovas. Gyd. Rokas TRAINAVIČIUS, VUL SK Ausų, nosies, gerklės ligų centras.

Tikslas. Išanalizuoti naujausius tyrimus apie biomarkerius, susijusius su amžiumi siejama klausos praradimu, ir apibendrinti jų diagnostinę reikšmę diagnostikoje.

Metodai. Sisteminei literatūros apžvalgai buvo naudojama PubMed duomenų bazė ieškant straipsnių, publikuotų nuo 2015 iki 2025 m., su raktiniais žodžiais „hearing loss“ ir „biomarkers“. Įtrauktos publikacijos, kurios buvo anglų kalba, tiriamieji – žmonės, vyresni nei 65 metų ir kuriose aprašytas biomarkerių taikymas su amžiumi susijusio klausos praradimo nustatymui. Literatūros paieškos metu peržiūrėta 90 straipsnių, iš kurių 21 atitiko atrankos kriterijus.

Rezultatai. Apžvalgoje buvo nagrinėjami 21 straipsniai, siekiant nustatyti galimus biomarkerius, susijusius su amžiumi susijusiu klausos praradimu (presbiakuzija). Genetiniai faktoriai, tokie kaip rs6633657 SNP ir BAK1/BCL2 genų ekspresija, rodo galimą genetinį polinkį ir apoptozės procesus presbiakuzijoje. Neurodegeneraciniai biomarkeriai, įskaitant Aβ ir p-tau181 baltymus, atskleidė prieštarigus rezultatus dėl ryšio tarp presbiakuzijos ir Alzheimerio ligos biomarkerių, tačiau kai kuriuose tyrimuose nustatytos reikšmingos sąsajos su β-amiloido kaupimu bei tau baltymo patologija. Sensoriniai biomarkeriai, tokie kaip prestinas ir kloto baltymas, buvo susiję su klausos funkcijos pablogėjimu, o tinklainės kraujagyslių tankis galėjo atspindėti bendrą sensorinės funkcijos būklę. Uždegiminiai biomarkeriai, įskaitant CRP ir interleukiną-2, gali būti susiję su presbiakuzijos lėtiniais uždegiminiais mechanizmais, o metaboliniai biomarkeriai, tokie kaip cistatinas C ir fosfolipidai, siejami su klausos ląstelių metaboliniais pokyčiais. Neuroprotekciniai biomarkeriai, įskaitant smegenų neurotrofinį faktorių ir insulino tipo augimo faktorių 1, gali turėti apsauginį poveikį ir būti potencialiu taikiniu terapijoje.

Išvados. Presbiakuzijos diagnostikai aktualūs įvairūs biomarkeriai, atspindintys uždegimą, neurodegeneraciją, genetinį polinkį bei sensorinės funkcijos būklę. Nors kai kurie iš jų turi diagnostinį ar net terapinį potencialą, biomarkerių klinikinis pritaikymas tebėra tyrimų stadijoje. Reikalingi tolesni tyrimai, siekiant įvertinti jų patikimumą ir įtraukimą į diagnostiką bei prevenciją.

Raktažodžiai. Klausos praradimas; su amžiumi susijęs klausos praradimas; biomarkeriai.